

Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae
Rok 18, Nr 1/2014
Wydział Zarządzania i Administracji
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

50 lat kształcenia ekonomistów w Kielcach

Jadwiga Adamczyk¹

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE EFEKTY SPÓŁEK Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA

Wstęp

Sprawowanie funkcji gospodarczej państwa budzi wiele kontrowersji, ponieważ państwo występuje z jednej strony w roli przedsiębiorcy wytwarzającego dobra niepubliczne, a z drugiej sprawuje nadzór właścicielski, którą to rolę pełną ministrowie. Przeciwnicy własności państwowej podkreślają słabą motywację nadzorujących do efektywnego zarządzania przedsiębiorstwami. Przyjmuje się również, że przedsiębiorstwa państwowe są mniej efektywne niż prywatne.

Z kolei zwolennicy własności państwowej powołują się na przesłanki strategiczne i społeczne. Podkreślają argumenty o charakterze ekonomicznym, np. wpływy do budżetu z tytułu dywidendy, o charakterze strategicznym, np. bezpieczeństwo energetyczne państwa oraz o charakterze społecznym, np. tworzenie miejsc pracy.

Celem artykułu jest identyfikacja efektów ekonomicznych i społecznych spółek z udziałem Skarbu Państwa. W artykule przyjęto tezę, że spółki z udziałem Skarbu Państwa przynoszą wiele korzyści ekonomicznych i społecznych. Obiektami badań są jednoosobowe spółki Skarbu Państwa oraz z większościovym i mniejszościovym udziałem. Badaniami objęto lata 2010-2013.

Udział Skarbu Państwa w spółkach kapitałowych

W zakresie roli państwa w gospodarce w ekonomii sformułowane zostały dwie przeciwstawne doktryny – etatyzm i liberalizm². Etatyzm najogólniej ujmując popiera interwencję państwa w prywatną działalność gospodarczą i utrzymanie

¹ Prof. dr hab. Jadwiga Adamczyk, profesor, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

² *Państwo w polskiej gospodarce lat dziewięćdziesiątych XX wieku*, J. Beksiak, (red.) Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2001, s. 30-31.

sektora własności państwowej. Liberalna doktryna gospodarcza ogranicza rolę państwa w gospodarce i przedkłada wolność rynkową. Niejednokrotnie jednak mechanizm rynkowy nie rozwiązuje wielu problemów, zwłaszcza społecznych, stąd pojawia się krytyka liberalnego podejścia do rynku. W dyskusji tej zarzuca się niedoskonałość mechanizmów gospodarki rynkowej i nieskuteczność liberalnych zasad gospodarowania.

Biorąc pod uwagę doświadczenia innych państw trudno jednoznacznie stwierdzić, jakie efekty przynosi udział państwa w gospodarce. Wiele państw Unii Europejskiej stosuje protekcyjność wobec rodzimych przedsiębiorstw, który przyjmuje różne formy, od zasilania kapitałowego, nisko oprocentowanych kredytów i poręczeń kredytowych do zwiększania udziałów w strukturze własności. Wszystkie te działania są podejmowane w celu zachowania miejsc pracy i rozwoju własnej gospodarki. W wielu państwach UE (np. w Austrii, Francji) państwo nadal pozostaje właścicielem dużych banków i przedsiębiorstw w energetyce, kolei i w innych branżach przemysłowych.

Często uważa się, że państwo powinno angażować się w różne działania a w szczególności te, z którymi nie radzi sobie mechanizm rynkowy³.

Bardzo ważną rolę jest aktywność ekonomiczna państwa, choć stanowi jeden z najbardziej dyskutowanych problemów. Pomijając różne poglądy na ten temat, państwo jest najważniejszym podmiotem gospodarczym a także organem, który reguluje funkcjonowanie innych podmiotów⁴.

W okresie transformacji udział państwa w polskiej gospodarce uległ istotnej zmianie. W wyniku prywatyzacji zmniejszyła się ilość spółek, w których ma udział własność państwowa. W wyniku komercjalizacji i prywatyzacji udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym spółki przybrał różny zakres. W latach 1989-2008 funkcje gospodarcze państwa w polskiej gospodarce uległy istotnemu zmniejszeniu⁵.

Uwzględniając wielkość udziału Skarbu Państwa w kapitale zakładowym, spółki można podzielić na:

- jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, określane w skrócie jsSP;
- spółki z większościowym udziałem Skarbu Państwa (wuSP), w których Skarb Państwa ma ponad 50,1% udziału;
- spółki z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa (muSP), w których Skarb Państwa ma udział od 25 do 50% udziału.

Liczba spółek z udziałem Skarbu Państwa systematycznie maleje (tab. 1).

³ B. Winiarski, F. Winiarska, *Systemy ekonomiczne i funkcje polityki gospodarczej* [w:] *Polityka gospodarcza*, B. Winiarski (red.), Wyd. Nauk. PWN Warszawa 2006, s. 20 i dalsze.

⁴ T. Kaczmarek, *Ład ekonomiczny w demokratycznym państwie*, Difin, Warszawa 2007, s. 107 i dalsze.

⁵ J. Adamczyk, T. Kosowski, *Efektywność spółek z udziałem skarbu państwa* [w:] *Prywatyzacja, efektywność i finansowanie przedsiębiorstw*, J. Duraj (red.), Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010, s. 5.

Tabela 1. Liczba spółek z udziałem Skarbu Państwa według udziału własnościowego.

Lata	Spółki w układzie własnościowym			
	ogółem	jsSP	wuSP	muSP
2010	365	246	39	80
2011	275	172	39	64
2012	198	117	30	51

Źródło: opracowano na podstawie: *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku*, <http://nadzor.msp.gov.pl/raporty-i-analizy>, (16.06.2014).

W okresie trzech lat ilość spółek z udziałem Skarbu Państwa zmniejszyła się z 365 w 2010 roku do 198 w 2012, co oznacza spadek liczby tych spółek o ponad 45%. Analizując „Informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa”⁶ można zauważyć, że ten spadek udziału państwa w kapitale spółek nie wynikał ze sprzedaży części udziałów, ale z całkowitej prywatyzacji 167 spółek. Biorąc pod uwagę strukturę własności, najczęściej sprywatyzowanych zostało jsSP (129), natomiast w mniejszym zakresie wuSP (9) i muSP (29).

Tworzenie miejsc pracy w spółkach z udziałem Skarbu Państwa

Efekty ekonomiczne i społeczne można wyrazić w postaci wartości produkcji sprzedanej (społecznie akceptowanej), w liczbie zatrudnionych (tworzenie miejsc pracy), czy wreszcie w zasilaniu budżetu państwa poprzez różnego rodzaju podatki zapłacone z tytułu prowadzonej działalności.

Bardzo ważnym kryterium oceny efektów działalności przedsiębiorstw jest wielkość zatrudnienia. Spółki z udziałem Skarbu Państwa są znaczącym pracodawcą na polskim rynku pracy (tab. 2).

Tabela 2. Wielkość zatrudnienia w spółkach z udziałem Skarbu Państwa w ujęciu własnościowym w latach 2010 – 2012

Lata	Spółki w układzie własnościowym			
	ogółem	jsSP	wuSP	muSP
2010	126 349	61 987	28 234	36 128
2011	143 100	56 694	51 563	34 843
2012	118 100	39 060	47 135	31 905

Źródło: opracowano na podstawie: *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku*, *op.cit.*

⁶ *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku*, <http://nadzor.msp.gov.pl/raporty-i-analizy>.

Liczba zatrudnionych w spółkach z udziałem SP w 2010 r. wynosiła ponad 126 tys. i zmniejszyła się w 2012 r. do ponad 118 tys. osób. Najwięcej zatrudnionych było w badanym okresie w jsSP, ale to właśnie w tej grupie był najwyższy spadek zatrudnienia prawie o 22927 osób. Natomiast największy wzrost zatrudnienia odnotowały spółki z większościowym udziałem SP, o 18901 osób. Wielkość zatrudnienia zmniejszyła się w spółkach z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa, spadek o 4223 osoby. W rezultacie w latach 2010-2012 nastąpił spadek zatrudnienia w spółkach z udziałem Skarbu Państwa o 8249 osób, ale mimo tego Skarb Państwa nadal w tych spółkach zatrudnia ponad 118 tys. osób.

Wartość produkcji tworzona przez spółki z udziałem Skarbu Państwa

Działalność przedsiębiorstw stymuluje rozwój gospodarczy kraju i tym samym decyduje o poziomie dobrobytu społecznego. Analizując przychody spółek z udziałem Skarbu Państwa w latach 2010-2012 można zauważyć ich dynamiczny wzrost (tab. 3). Najszybsze tempo wzrostu, przyrost o 38%, dotyczy spółek z mniejszościowym udziałem SP, nieco mniejsze z większościowym udziałem SP, przyrost o 20%. Natomiast spadek przychodów miał miejsce w grupie jsSP o ponad 61%, co mogło być spowodowane bardzo dużym spadkiem liczby tych podmiotów.

Tabela 3. Przychody z całokształtu działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa w układzie własnościowym w latach 2010 – 2012 (mln zł)

Rodzaj spółek	Lata		
	2010	2011	2012
jsSP	21 131,8	16 079,1	13 035,3
wuSP	75 904,4	86 497,0	91 758,6
muSP	95 087,2	127 495,1	131 341,2
Ogółem	192 123,4	230 071,2	236 135,2

Źródło: opracowano na podstawie: *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku*, Op. cit.

Biorąc pod uwagę przychody ze sprzedaży spółek z udziałem SP w badanym okresie miały one tendencję rosnącą (tab. 4). W porównaniu do przychodów całego sektora przedsiębiorstw dynamika wzrostu przychodów ogółem jak i przychodów ze sprzedaży spółek z udziałem Skarbu Państwa była wyższa. Natomiast wartość przychodów spółek z udziałem Skarbu Państwa jest trzynastacie razy mniejsza niż całego sektora przedsiębiorstw. Ma to istotne znaczenie w analizowaniu wpływów z tytułu podatków do budżetu państwa.

Tabela 4. Wartość i dynamika przychodów spółek z udziałem Skarbu Państwa na tle całego sektora przedsiębiorstw w latach 2010-2012.

Wyszczególnienie	Cały sektor przedsiębiorstw			Spółki z udziałem SP		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Przychody ogółem w mln zł	2 556 151,1	2 889 300,0	2 986 196,3	192 123,4	230 071,2	236 135,2
Dynamika (2010=100) %	100	113	116,8	100	119,8	122,9
Przychody ze sprzedaży w mln zł	2 462 658,1	2 767 060,7	2 866 889,0	181 346,4	208 462,0	224 140,6
Dynamika (2010=100) %	100	112,4	116,4	100	115	123,6

Źródło: opracowanie na podstawie: *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku, op.cit.* oraz *Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych z 2010, 2011 i 2012 roku*, <http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/pgwf> (20.06.2014)

Efektywność spółek z udziałem Skarbu Państwa

Bardzo często w dyskusjach publicznych pojawiają się opinie, że działalność podmiotów z udziałem państwa jest nieefektywna. W tab. 5 przedstawiono dane dotyczące poziomu kosztów spółek z udziałem Skarbu Państwa na tle całego sektora przedsiębiorstw.

Tabela 5. Poziom kosztów spółek z udziałem Skarbu Państwa w układzie własnościowym na tle całego sektora przedsiębiorstw w latach 2010 – 2012 (w %)

Wyszczególnienie	Lata		
	2010	2011	2012
Sektor przedsiębiorstw	94,7	94,6	95,8
Spółki ogółem	90,4	87,5	92,3
jsSP	90,4	90,6	91,0
wuSP	90,3	89,8	92,8
muSP	90,5	85,6	92,0

Źródło: opracowano na podstawie: *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku, op.cit.* oraz *Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych z 2010, 2011 i 2012 roku, op.cit.*

Z danych w tab. 5 wynika, że poziom kosztów spółek z udziałem SP wynosił 90,4% w 2010r., 87,5% w 2011r. i 92,3% w 2012 roku. Poziom kosztów całego sektora przedsiębiorstw odpowiednio kształtował się: 94,7% w 2010 r., 94,6% w 2011 r. i 95,8% w 2012 r., co wskazuje na ich wyższy poziom w stosunku do spółek z udziałem SP. Spośród spółek z udziałem SP trudno jednoznacznie stwierdzić, aby wysokość tego udziału miała wpływ na poziom kosztów, ponieważ we wszystkich spółkach, niezależnie od wysokości udziału Skarbu Państwa, koszty były niższe.

Rentowność spółek z udziałem Skarbu Państwa zbadano za pomocą wskaźnika rentowności sprzedaży (ROS), rentowności aktywów (ROA) i rentowności kapitałów własnych (ROE). Porównując wskaźniki rentowności spółek z udziałem Skarbu Państwa z wskaźnikami rentowności całego sektora przedsiębiorstw można stwierdzić, że znacznie wyższą efektywność wykazują spółki z udziałem SP (tab. 6). Jedynie można zauważyć spadek poziomu wskaźników w 2012 roku, ale dotyczy on wszystkich podmiotów.

Tabela 6. Rentowność spółek z udziałem Skarbu Państwa na tle całego sektora przedsiębiorstw w latach 2010-2012 (%).

Podmioty gospodarcze	2010			2011			2012		
	ROS	ROA	ROE	ROS	ROA	ROE	ROS	ROA	ROE
Sektor przedsiębiorstw	4,5	4,2	8,1	5,3	4,4	8,9	3,6	3,4	6,6
Spółki z udziałem S. P.	8,6	7,1	10,3	11,5	9,6	14,0	6,6	5,9	8,7

Źródło: opracowano na podstawie: *Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych w latach 2010-2012*, *Op.cit.* oraz *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku*, *op.cit.*

Udział spółek z udziałem Skarbu Państwa w tworzeniu budżetu

Z punktu widzenia realizacji zadań państwa bardzo ważne są wpływy do budżetu z tytułu podatków. W tab. 7 zawarto dane dotyczące 15 spółek, które najwięcej wpłaciły z tytułu różnych podatków (VAT, akcyza, CIT) do budżetu.

Wśród największych 15 płatników podatków, aż 6 to spółki z udziałem Skarbu Państwa, zarówno w okresie 2009-2013 jak i w samym 2013 roku. Równocześnie pod względem wartości zdecydowanie największe wpływy z tytułu podatków do budżetu państwa pochodziły od spółek z udziałem SP. W okresie pięciu badanych lat jak i w 2013 roku najwięcej przekazały takie spółki jak: KGHM, PGE, PKO BP i PZU. Porównując 15 przedsiębiorstw z „Listy 500” o największych przychodach z listą 15 największych płatników podatków należy zauważyć, że spółki z udziałem Skarbu Państwa zasilają budżet w zdecydowanie większym stopniu. Oznacza to, że wiele przedsiębiorstw, które uzyskują na polskim rynku wysokie przychody, znacznie mniej przekazuje z tytułu podatków do budżetu państwa.

Tabela 7. Lista największych płatników podatków do budżetu państwa

Lp.	Spółki w latach 2009 - 2013	Wartość w mln zł	Spółki w 2013 r.	Wartość w mln zł
1.	KGHM Polska Miedź SA	6 633	KGHM Polska Miedź SA	1 202
2.	PGE SA	4 784	PGE SA	916
3.	PKO BP SA	4 188	PZU SA	826
4.	PZU SA	3 446	PKO BP SA	816
5.	Bank Pekao SA	3 206	PGNiG SA	789
6.	PKN Orlen SA	2 074	Bank Pekao SA	659
7.	PGNiG SA	1 902	BZ WBK SA	500
8.	BZ WBK SA	1 729	Tauron SA	337
9.	Tauron SA	1 604	mBank SA	309
10.	mBank SA	1 189	Energa SA	274
11.	Bank Handlowy SA	1 039	Bank Handlowy SA	245
12.	ING Bank Śląski SA	997	ING Bank Śląski SA	231
13.	Enea SA	930	Enea SA	230
14.	Energa SA	864	Bank Millennium SA	145
15.	Orange SA	702	Polskie Sieci Energ. SA	138

Źródło: opracowano na podstawie: „Lista 500” największych firm, dodatek do „Rzeczpospolitej”, 23.04.2014 r.

Odpowiedzialność społeczna spółek z udziałem Skarbu Państwa

Spółki z udziałem Skarbu Państwa prowadzą szeroką działalność sponsoringową (sportu, kultury, nauki) oraz charytatywną. O realizacji celów społecznych spółek z udziałem SP świadczy wysoka pozycja tych podmiotów w różnego rodzaju ratingach i konkursach społecznej odpowiedzialności.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa notowane na GWP oceniane są również z punktu widzenia społecznej odpowiedzialności, czemu służy RESPECT Index (tab. 8).

W ocenie spółek brane są pod uwagę, poza wszystkimi wymogami dotyczącymi spółek publicznych, dodatkowo 4 kryteria:

- strategia i zarządzanie organizacją,
- czynniki środowiskowe,
- polityka pracownicza i relacje z pracownikami,
- rynek i klienci.

Biorąc pod uwagę notowania RESPECT Index z 2012 i 2013 roku w jego składzie znajdują się spółki z udziałem Skarbu Państwa (tab. 8). Wśród 22 spółek w 2012 roku, aż 9 stanowiły spółki z udziałem Skarbu Państwa, a w 2013 roku wśród 20 notowanych spółek również 9 spółek z udziałem Skarbu Państwa. Wskazuje to na prowadzenie działalności gospodarczej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności.

Tabela 8. Skład RESPECT Index na dzień 11.06.2012 r. i 24.04.2014 r.

Lp.	Spółka	Udział w portfelu (%) (11.06.2012r.)	Lp.	Spółka	Udział w portfelu (%) (24.04.2013r.)
1.	KGHM	12,15	1.	PGNiG	11,44
2.	PZU	10,15	2.	PKN ORLEN	10,74
3.	PKN ORLEN	9,79	3.	PZU	10,57
4.	TP SA	9,77	4.	PGE	9,79
5.	PGNiG	9,47	5.	KGHM	8,29
6.	PGE	9,11	6.	BOGDANKA	6,98
7.	BOGDANKA	7,70	7.	TP SA	6,11
8.	ING Bank Śląski	4,91	8.	JSW	5,74
9.	Bank HANDLOWY	4,81	9.	Bank HANDLOWY	5,54
10.	NETIA	4,47	10.	ING Bank Śląski	5,13
11.	AZOTY TARNÓW	3,41	11.	LOTOS	4,11
12.	LOTOS	2,94	12.	Bank MILLENIUM	3,52
13.	Bank MILLENIUM	2,77	13.	AZOTY TARNÓW	3,32
14.	BUDIMEX	1,39	14.	NETIA	2,67
15.	KREDYT BANK	1,38	15.	BUDIMEX	1,36
16.	APATOR	1,27	16.	APATOR	1,28
17.	KOGENERA	1,10	17.	ELBUDOWA	1,08
18.	CIECH	1,07	18.	PELION	0,92
19.	ELBUDOWA	0,88	19.	KOGENERA	0,73
20.	BANK BPH	0,67	20.	BANK BPH	0,68
21.	IDM SA	0,66			
22.	PBG	0,13			

Źródło: opracowano na podstawie: <http://www.gpw.pl> (11.06.2012 r. i 24.04.2013 r.)

Zakończenie

Udział państwa w gospodarce jest szczególnie uzasadniony w podmiotach, których działalność związana jest z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. Argument bezpieczeństwa energetycznego jest wciąż aktualny, mimo że sytuacja odcięcia dostaw gazu rosyjskiego miała miejsce w 2006 roku, ponownie pojawiło się to zagrożenie w bieżącym roku.

Oprócz znaczenia strategicznego przesłanką utrzymania przez Skarb Państwa udziału w wybranych spółkach kapitałowych jest znaczenie gospodarcze. Z analizy efektów ekonomicznych spółek z udziałem Skarbu Państwa wynika, że podmioty prowadzące działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej i paliw gazowych są najbardziej dochodowe. Świadczą o tym nie tylko przychody z działalności gospodarczej. Bardzo ważne znaczenie spółek z udziałem Skarbu Państwa związane jest z utrzymywaniem miejsc pracy oraz zasilaniem budżetu państwa z tytułu podatków. Ponadto spółki z udziałem Skarbu Państwa wykazały niższy poziom kosztów oraz wyższą rentowność sprzedaży, aktywów i kapitałów własnych w porównaniu do całego sektora przedsiębiorstw. Z kolei biorąc pod

uwagę efekty społeczne, można wskazać te spółki, jako liderów zaangażowania społecznego.

Reasumując, o pozostawieniu udziałów Skarbu Państwa w strukturze własnościowej spółek kapitałowych powinny stanowić kryteria strategiczne, ekonomiczne i społeczne. Natomiast inną kwestią jest transparentność i efektywność nadzoru właścicielskiego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa. Wprowadzenie nowoczesnych metod zarządzania jest ważniejszym kryterium wzrostu efektywności spółek kapitałowych, niż forma własności.

Bibliografia:

1. Adamczyk J., Kosowski T., *Efektywność spółek z udziałem skarbu państwa* [w:] *Prywatyzacja, efektywność i finansowanie przedsiębiorstw*, J. Duraj (red.), Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010.
2. *Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych z 2010, 2011 i 2012 roku*, <http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/pgwf> (20.06.2014).
3. <http://www.gpw.pl> (11.06.2012 r. i 24.04.2013 r.).
4. *Informacja o sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek nadzorowanych przez ministra Skarbu Państwa w 2010, 2011 i 2012 roku*, <http://nadzor.msp.gov.pl/raporty-i-analizy>, (16.06.2014).
5. Kaczmarek T., *Lad ekonomiczny w demokratycznym państwie*, Difin, Warszawa 2007.
6. „Lista 500” największych firm, dodatek do „Rzeczpospolitej”, 23.04.2014 r.
7. *Państwo w polskiej gospodarce lat dziewięćdziesiątych XX wieku*, J. Beksiak, (red.) Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2001.
8. Winiarski B., Winiarska F., *Systemy ekonomiczne i funkcje polityki gospodarczej* [w:] *Polityka gospodarcza*, B. Winiarski (red.), Wyd. Nauk. PWN Warszawa 2006.

Abstrakt:

Wpływ państwa na gospodarkę jest zjawiskiem powszechnym i trwałym. Natomiast udział państwa w podmiotach gospodarczych jest przedmiotem wielu dyskusji. W tej funkcji państwo odgrywa rolę przedsiębiorcy, który wytwarza dobra niepubliczne. Udział Skarbu Państwa w podmiotach gospodarczych w okresie transformacji rynkowej zmienia się w wyniku prywatyzacji i komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych. Skarb Państwa nadal pozostaje znaczącym pracodawcą i przedsiębiorcą.

W artykule przeprowadzono analizę udziału Skarbu Państwa w spółkach kapitałowych, wskazano rolę Skarbu Państwa w tworzeniu miejsc pracy, osiągnięciu przychodów oraz zbadano efektywność tych spółek. Ponadto przedstawiono wpływ spółek z udziałem Skarbu Państwa na tworzenie przychodów do budżetu i ich społeczną rolę w gospodarce.

The economic and social effects of the companies with State Treasury shareholding

State influence on the economy is widespread and persistent. The share of the state in economic entities is the subject of much debate. In this function, the state

plays the role of an entrepreneur who manufactures non-public goods. The share of the Treasury in economic entities in transition market changes as a result of privatization and commercialization of state owned enterprises. The Treasury remains a major employer and entrepreneur.

The article analyses the share of the Treasury in companies, demonstrating the role of the Treasury in creating jobs, achieving income, and examines the effectiveness of such companies. Also shows the impact of partly state owned companies on creating income to the budget and their social role in the economy.

Professor Jadwiga Adamczyk, professor, Cracow University of Economics.